

04.06.2020.

Pismo zdravstvenim radnicima o potrebi testiranja bolesnika prije započinjanja liječenja lijekovima s djelatnim tvarima fluorouracil, kapecitabin ili tegafur radi utvrđivanja mogućeg nedostatka DPD enzima koji bolesnike izlaže povećanom riziku od teške toksičnosti

Poštovani,

u suradnji s Agencijom za lijekove i medicinske proizvode (HALMED) i Europskom agencijom za lijekove (EMA) nositelji odobrenja Roche Registration GmbH, JGL d.d, Alpha-Medical d.o.o., Sandoz d.o.o., Alvogen Pharma Trading Europe EOOD, Pliva Hrvatska d.o.o., Krka-farma d.o.o., Teva B.V., Accord Healthcare S.L.U. žele Vas informirati o sljedećem:

Sažetak

- **Bolesnici s djelomičnim ili potpunim nedostatkom enzima dihidropirimidin dehidrogenaze (DPD) izloženi su povećanom riziku od teške toksičnosti tijekom liječenja fluoropirimidinima (5-fluorouracil (5-FU), kapecitabin, tegafur).**
- **Preporučuje se provesti fenotipsko i/ili genotipsko testiranje prije uvođenja liječenja fluoropirimidinima.**
- **Liječenje lijekovima koji sadrže 5-FU, kapecitabin ili tegafur kontraindicirano je u bolesnika s poznatim potpunim nedostatkom DPD enzima.**
- **U bolesnika kojima je utvrđen djelomičan nedostatak DPD enzima treba razmotriti smanjenje početne doze.**
- **Terapijsko praćenje fluorouracila može poboljšati kliničke ishode u bolesnika koji primaju kontinuirane infuzije 5-FU.**

Dodatne informacije

Fluoropirimidini su skupina lijekova za liječenje raka koji uključuju 5-fluorouracil (5-FU) i njegove predlijekove kapecitabin i tegafur, koji su dostupni u različitim farmaceutskim oblicima:

- 5-FU za parenteralnu primjenu: sastavnica standardne terapije za niz različitih zločudnih bolesti, uključujući kolorektalni rak, rak gušterice, želuca i dojke te rak glave i vrata; najčešće se primjenjuje u kombinaciji s drugim lijekovima za liječenje raka
- kapecitabin: predlijek 5-fluorouracila za peroralnu primjenu koji je indiciran za liječenje kolorektalnog raka te raka želuca i dojke
- tegafur: predlijek 5-fluorouracila za peroralnu primjenu, dostupan u monoterapiji ili u kombinaciji s dvama modulatorima metabolizma 5-FU (gimeracilom i oteracilom), koji se koristi za liječenje raka želuca

Dihidropirimidin dehidrogenaza (DPD) je enzim koji ograničava brzinu katabolizma 5-FU. Aktivnost DPD enzima podliježe velikoj varijabilnosti. Potpun nedostatak DPD enzima je rijedak (ima ga 0,01 - 0,5% bijelaca). Procjenjuje se da djelomičan nedostatak DPD-a pogađa 3 - 9% pripadnika bijele rase.

Narušena enzimska funkcija DPD enzima povećava rizik od teške ili po život opasne toksičnosti 5-FU ili njegovih predlijekova u bolesnika koji ih primaju. No, teška toksičnost može se javiti i unatoč negativnim rezultatima testa na nedostatak DPD enzima.

- Bolesnici s potpunim nedostatkom DPD enzima izloženi su visokom riziku od po život opasne ili fatalne toksičnosti i ne smiju se liječiti fluoropirimidinima.
- Bolesnici s djelomičnim nedostatkom DPD enzima imaju povećan rizik od teške, a moguće i po život opasne toksičnosti. Radi ograničenja rizika od teške toksičnosti potrebno je razmotriti smanjenje početne doze 5-FU, kapecitabina ili tegafura. Budući da djelotvornost smanjene doze nije utvrđena, naredne doze mogu se povećati ako ne dođe do pojave ozbiljne toksičnosti.

Testiranje aktivnosti DPD enzima prije početka liječenja

Radi detektiranja bolesnika s rizikom od teške toksičnosti preporučuje se prije početka liječenja provesti testiranje na nedostatak DPD enzima unatoč nedoumicama oko optimalne metodologije testiranja.

Prihvatljive su metode i genotipizacija gena koji kodira DPD (*DPYD*) i fenotipizacija mjerenjem razina uracila u krvi.

Potrebito je razmotriti (nacionalne) kliničke smjernice za genotipsko ili fenotipsko testiranje na nedostatak DPD enzima.

Genotipsko testiranje

Četiri varijante gena *DPYD* (c.1905+1G>A, c.1679T>G, c.2846A>T i c.1236G>A/HapB3) povezane su s povećanim rizikom od teške toksičnosti. Ostale rijetke varijante gena *DPYD* također mogu biti povezane s povećanim rizikom od teške toksičnosti.

Fenotipsko testiranje

Nedostatak DPD enzima povezan je s povišenim predterapijskim plazmatskim razinama uracila. Razine uracila u krvi ≥ 16 ng/ml i < 150 ng/ml ukazuju na djelomičan nedostatak DPD enzima, dok razine uracila u krvi ≥ 150 ng/ml ukazuju na potpun nedostatak DPD enzima.

Terapijsko praćenje lijeka u bolesnika koji primaju 5-FU (i.v.)

Uz testiranje na nedostatak DPD enzima prije početka liječenja, odgovarajuće terapijsko praćenje fluorouracila može poboljšati kliničke ishode u bolesnika liječenih kontinuiranom intravenskom infuzijom 5-FU. Ciljni AUC trebao bi iznositi 20 - 30 mg x h/l.

Poziv na prijavljivanje nuspojava

Sve sumnje na nuspojave potrebno je prijaviti Agenciji za lijekove i medicinske proizvode (HALMED). HALMED poziva zdravstvene radnike da prilikom prijavljivanja sumnji na nuspojave koriste *on-line* obrazac za prijavu nuspojava koji je dostupan na internetskim stranicama HALMED-a (www.halmed.hr). Iako je ovaj obrazac primarno namijenjen pacijentima, primjenjivati ga mogu i zdravstveni radnici čime se pojednostavljuje proces prijavljivanja sumnji na nuspojave. Prilikom slanja prijava putem *on-line* obrasca, u polju „*Dodatni komentari*“ potrebno je navesti kontakt podatke prijavitelja.

Prijave poslane ovim putem jednako se boduju od strane Hrvatske liječničke komore i Hrvatske ljekarničke komore kao i prijave putem obrasca poslanog elektroničkom poštom, poštom ili telefaksom.

Kontakt podaci nositelja odobrenja/predstavnika nositelja odobrenja u RH

Nositelj odobrenja/ predstavnik nositelja odobrenja u RH	Naziv lijeka	Djelatna tvar	E-mail	Telefon/fax
Roche Registration GmbH/ Roche d.o.o. 	Xeloda 150mg filmom obložene tablete Xeloda 500mg filmom obložene tablete	kapecitabin	croatia.drugsafety@roche.com	Tel 01/4722333 Fax 01/4722300
Jadran Galenski laboratorij d.d. 	Kapecitabin JGL 500 mg filmom obložene tablete	kapecitabin	karina.vukelic@jgl.hr	Tel/Fax: 051/546-399
Alpha-Medical d.o.o. 	Kapetral 150 mg filmom obložene tablete Kapetral 500 mg filmom obložene tablete	kapecitabin	drugsafety@c-nova.com	Tel 01/2334225 Fax 01/2334226
Sandoz d.o.o. 	Fluorouracil Sandoz 50 mg/ml otopina za injekciju/infuziju Kapecitabin Sandoz 500 mg filmom obložene tablete	fluorouracil kapecitabin	prijava.nuspojave@novartis.com	Tel: 01/6274-220 Fax: 01/6274-258
Alvogen Pharma Trading Europe EOOD/Alvogen d.o.o. 	Xalvobin 500 mg filmom obložene tablete	kapecitabin	goran.vucelic@zentiva.com	Tel 01/6641 830 Fax 01/6641 853

Nositelj odobrenja/ predstavnik nositelja odobrenja u RH	Naziv lijeka	Djelatna tvar	E-mail	Telefon/fax
Pliva Hrvatska d.o.o. PLIVA	Fluorouracil Pliva 50 mg/ml otopina za injekciju/infuziju	5- fluorouracil	safety.croatia@tevapharm.com	Tel: 01/372 0000 Fax: 01/3720 111
Teva B.V. 	Kapecitabin Teva 150 mg filmom obložene tablete Kapecitabin Teva 500 mg filmom obložene tablete	kapecitabin	safety.croatia@tevapharm.com	Tel: 01/372 0000 Fax: 01/3720 111
Krka–Farma d.o.o. 	Cansata 150 mg filmom obložene tablete Cansata 500 mg filmom obložene tablete	kapecitabin	pharmacovigilance.HR@krka.biz	Tel: 01/6312 100
Accord Healthcare S.L.U. 	Kapecitabin Accord 150 mg filmom obložene tablete Kapecitabin Accord 300 mg filmom obložene tablete Kapecitabin Accord 500 mg filmom obložene tablete	kapecitabin	pharmas.pharmacovigilance@pharmas.hr	Tel: 01/5509 383 Fax: 01/6285 222

S poštovanjem,

Suzana Kober, dr.med.

Zamjenica lokalne odgovorne osobe za farmakovigilanciju, u ime Roche Registration GmbH, Roche d.o.o.

Karina Vukelić, dr.med.spec.

Odgovorna osoba za farmakovigilanciju, Jadran Galenski laboratorij d.d.

Eva Erdeljić, mr.pharm.

Lokalna odgovorna osoba za farmakovigilanciju, Alpha-Medical d.o.o.

Ana Džoić, univ. mag. Pharm.

Lokalna odgovorna osoba za farmakovigilanciju za Sandoz d.o.o.

Goran Vučelić, mag. pharm.

Lokalna odgovorna osoba za farmakovigilanciju, u ime Alvogen Pharma Trading Europe EOOD, Alvogen d.o.o.

Željka Alar, mr. pharm.

Lokalna odgovorna osoba za farmakovigilanciju, Krka-farma d.o.o.

Petra Lazarić Bošnjak, univ. mag. pharm.

Lokalna odgovorna osoba za farmakovigilanciju, Pliva Hrvatska d.o.o. i Teva B.V.

Tihana Siruček, mag. pharm.

Zamjenik lokalne odgovorne osobe za farmakovigilanciju, u ime Accord Healthcare S.L.U.